

MONITORING ENERGETICKEJ LEGISLATÍVY / október a november 2018

V POLÁČEK & PARTNERS si uvedomujeme, že zmeny legislatívy môžu byť pre vaše podnikanie rozhodujúce. Preto sledujeme zmeny za vás a zhrnuli sme tie najdôležitejšie, ktoré nastali v októbri a novembri 2018.

1. ČO SA ZMENILO?

Predpis	Zmena
Zákon č. 309 / 2009 Z. z. o podpore OZE	áno
Zákon č. 250 / 2012 Z. z. o regulácii	áno
Zákon č. 251 / 2012 Z. z. o energetike	áno
Zákon č. 321 / 2014 Z. z. o energetickej efektívnosti	nie
Zákon č. 609 / 2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu	nie
Zákon č. 220 / 2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy	nie
Vyhláška MHSR č. 599 / 2009 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o podpore OZE	nie
Vyhláška MHSR č. 270 / 2012 Z. z. o odbornej spôsobilosti na podnikanie v energetike	nie
Vyhláška ÚRSO č. 212 / 2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor žiadosti o vydanie povolenia	nie
Vyhláška ÚRSO č. 18 / 2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike	nie
Vyhláška ÚRSO č. 490 / 2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podpore OZE	nie
Vyhláška ÚRSO č. 24 / 2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a plynom	nie
Vyhláška ÚRSO č. 236/2016 Z. z. ktorou sa ustanovujú štandardy kvality prenosu elektriny, distribúcie elektriny a dodávky elektriny	nie
Vyhláška ÚRSO č. 278/2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú štandardy kvality uskladňovania plynu, prepravy plynu, distribúcie plynu a dodávky plynu	nie
Vyhláška ÚRSO č. 223/2016 Z. z. ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v plynárenstve	nie
Vyhláška ÚRSO č. 4/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje spôsob, rozsah a štruktúra poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa plynu a ich uchovávanie	nie
Vyhláška ÚRSO č. 3/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje spôsob, rozsah a štruktúra poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa elektriny a ich uchovávanie	nie
Vyhláška ÚRSO č. 2/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú postupy a opatrenia týkajúce sa uchovávaní údajov, forma a obsah uchovávaných údajov	nie
Vyhláška ÚRSO č. 284/2012 Z. z. o pravidlách pre predaj elektriny formou aukcií	nie

:: Novela Zákona o podpore OZE

Dňa 13.11.2018 bola v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásená novela zákona č. 309 / 2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Konsolidované znenie novely je dostupné [TU](#).

Ide o najrozsiahlejšiu zmenu zákona od jeho prijatia v roku 2009. Nižšie ponúkame súhrn najvýznamnejších zmien.

- Podporu výkupom elektriny bude zabezpečovať osobitný **výkupca elektriny**, ktorý bude vybraný Ministerstvom hospodárstva SR, a ktorý bude uzatvárať s výrobcami elektriny **zmluvu o povinnom výkupe elektriny**. Podporu doplatkom a príplatkom bude poskytovať **zúčtovateľ podpory**, ktorým bude Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou (OKTE). Uvedené platí od 1. januára 2020. Dovtedy bude ich činnosti vykonávať prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy resp. ním poverená osoba.
- Novela zavádza **výberové konania na nové zariadenia**, tzv. aukcie. Úspešný uchádzač získa štátom garantovanú podporu vo forme príplatku na 15 rokov. Podmienky účasti v aukciách a kritériá na vyhodnocovanie predložených ponúk budú určené Ministerstvom hospodárstva SR v spolupráci s ÚSRO.
- **Podpora formou doplatku** bude poskytovaná **novým zdrojom** s inštalovaným výkonom do 500 kW, ktoré využívajú presne vymedzené zdroje energie (vodná a geotermálna energia, bioplyn, skládkový plyn a plyn z čističiek odpadových vôd). Podpora doplatkom budú môcť čerpať aj zariadenia na kombinovanú výrobu s inštalovaným výkonom do 1 MW.
- Novela zavádza tzv. **lokálny zdroj**. Ide o zariadenie s celkový inštalovaný výkon je do 500 kW, ktoré má slúžiť na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie určenej pre pokrytie vlastnej spotreby v odbernom mieste. Výrobca v lokálnom zdroji nemá právo na podporu doplatkom, príplatkom a ani výkupom elektriny za cenu vykupovanej elektriny. Lokálny zdroj však bude oslobodený od platenia tarify za prevádzkovanie systému (tzv. TPS) na všetku vyrobenú elektrinu, ktorú sám spotrebuje.
- Ministerstvo hospodárstva SR do 28. februára 2019 určí a zverejní na svojom webovom sídle inštalovaný výkon nových zariadení na výrobu elektriny z OZE alebo KVET, na ktoré sa vzťahuje podpora doplatkom. Do rovnakého času zverejní aj inštalovaný výkon v lokálnych zdrojoch, ktoré je možné pripojiť do sústavy v roku 2019.
- **Novela odstránila oznamovaciu povinnosť** pre výrobcov elektriny **o uplatnení podpory** na nasledujúci rok, kvôli ktorej prišlo v roku 2015 o podporu viac ako 1100 výrobcov elektriny.
- Novela zavádza **právo na zmenu uplatňovania podpory**. Prostredníctvom neho môžu výrobcovia prejsť z režimu podpory výkupom elektriny do režimu predaja elektriny za trhové ceny. Ak však výrobca z režimu podpory výkupom raz vystúpi, natrvalo stráca podporu prevzatím zodpovednosti za odchýlku. Výrobca je povinný oznámiť zmenu uplatňovania podpory na nasledujúci kalendárny rok zúčtovateľovi podpory najneskôr do 31. januára.
- Novela zavádza **kompenzácie pre veľkých odberateľov elektriny**, ktorým bude preplatená časť nákladov na nákup elektriny. Na rok 2019 je v štátnom rozpočte na tento účel vyčlenená suma 40 miliónov EUR. Kompenzácie sa budú týkať podnikateľov, ktorí ročne

spotrebujú aspoň 1 GWh elektriny. Podpora sa bude týkať iba firiem pôsobiacich vo vybraných priemyselných odvetviach ako napríklad výroba papiera, tkanie textilu, výroba olejov a pod.

- Výrobcom pribúda **povinnosť oznámiť zúčtovateľovi podpory uplatnenie podpory formou doplatku a príplatku**, a to najneskôr 30 dní pred prvým uplatnením podpory. V opačnom prípade nesplnia podmienky pre priznanie práva na doplatok alebo príplatok.
- Novela mení ustanovenia ohľadom **záruk pôvodu a potvrdení o pôvode elektriny** z OZE a KVET.
- Novela garantuje existujúcim výrobcam **zachovanie podmienok podpory** pre všetky zariadenia, ktoré boli uvedené do prevádzky pred jej účinnosťou, teda pred 1. januárom 2019. Ak teda výrobca splnil všetky podmienky a starý zákon mu garantuje právo na podporu, môže s ňou rátať aj naďalej.

Účinnosť novely je stanovená dvoma rozdielnymi dátumami. Od 1. januára 2019 sú účinné všetky ustanovenia novely, okrem novej úpravy záruk pôvodu. Tá bude účinná až od 1. januára 2020.

Pavol Poláček zhrnul najdôležitejšie zmeny aj v televíznej relácii Tu a teraz, ktorú si môžete pozrieť [TU](#).

Kolegovia Jozef Hudák a Juraj Ondrejka sa **zmenám, ktoré novela prináša, podrobne venovali** v článku pre Hospodárske noviny, ktorý si môžete prečítať [TU](#).

O lokálnom zdroji sa môžete dočítať aj v rozhovore s Pavlom Poláčkom [TU](#).

:: **Novela zákona o energetike**

V súvislosti s novelou Zákona o podpore OZE sa mení aj zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Konsolidované znenie novely je dostupné [TU](#).

Najväčšie zmeny sa týkajú platby za prístup do distribučnej sústavy (tzv. G-komponent). Túto platbu s účinnosťou od 1.1.2014 zaviedla cenová vyhláška ÚRSO. Ústavný súd v roku 2016 G-komponent zrušil a vyhlásil za neústavnú tú časť vyhlášky, ktorá výrobcam elektriny ukladala povinnosť G-komponent platiť. Podľa Ústavného súdu právnym základom pre úhradu G-komponentu môže byť iba zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny.

Novela zákona na toto rozhodnutie reaguje vo viacerých bodoch.

Prvou zmenou je **úprava definície prístupu** do distribučnej sústavy. Prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie už aj dodávka elektriny do sústavy.

Menia sa aj **podstatné náležitosti zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny**. V prípade, ak zmluvu uzatvorí výrobca elektriny, preprava elektriny nie je podstatnou náležitosťou zmluvy.

Ďalšou zmenou je zavedenie definície neoprávnenej dodávky. Neoprávnenou dodávkou je dodávanie elektriny do sústavy bez uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Ak bude výrobca dodávať elektrinu bez zmluvy o prístupe, pôjde o neoprávnenú dodávku a distribučná spoločnosť ho bude môcť odpojiť.

Poslednou dôležitou zmenou je **povinnosť výrobcov elektriny uzatvoriť zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny** s prevádzkovateľom sústavy, ak dodávajú elektrinu do sústavy.

Prechodné ustanovenia určujú, že výrobcovia využívajúci prístup, ktorí k 1. januáru 2019 nemajú uzatvorenú zmluvu o prístupe v písomnej forme, majú prístup do distribučnej sústavy na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny a vzťahujú sa na nich primerane práva a povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy. Účastníci zmlúv sú povinní uviesť uzatvorené zmluvy do súladu s týmto zákonom do 31. marca 2019.

Tieto zmeny nadobudnú účinnosť od 1. januára 2019, resp. od 1. januára 2020 v prípade ustanovení týkajúcich sa záruk pôvodu.

:: **Novela zákona o regulácii**

Zmenený bol aj zákon č. 250 2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. Konsolidované znenie novely je dostupné [TU](#).

Novela zavádza zákonnú definíciu **tarify za prevádzkovanie systému** a **tarify za systémové služby**. Uvedené pojmy boli doposiaľ upravené len podzákonnými právnymi predpismi. Zároveň sa ustanovuje zákonná definícia jednej zo zložiek tarify za prevádzkovanie systému, ktorou je **tarifa za výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie**. Zavádzajú sa aj **individuálne tarify za prevádzkovanie systému** pre podniky so spotrebou najmenej 1GWh (energeticky náročné podniky).

Rozširujú sa aj oprávnenia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví vydať cenové rozhodnutie pre činnosť výroby elektriny z OZE a KVET na obdobie celej dĺžky podpory doplatkom alebo príplatkom, teda na obdobie 15 rokov.

Novela zabezpečuje aj efektívnu **implementáciu rozhodnutí Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky** (ACER). Rozhodnutia ACER majú spravidla charakter metodík a podmienok. Novela zavádza povinnosť ÚRSO uverejňovať tieto rozhodnutia na svojom webovom sídle z dôvodu zabezpečenia riadneho informovania účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom o ich vydaní.

Novela ustanovuje možnosť ÚRSO **zastaviť cenové konanie**, ak by vydaním cenového rozhodnutia došlo k prekročeniu celkového inštalovaného výkonu nových zariadení na výrobu elektriny z OZE a KVET. Celkový inštalovaný výkon nových zariadení bude uverejnený Ministerstvom hospodárstva SR pre príslušný kalendárny rok.

Aj tu je účinnosť novely stanovená od 1.1.2019, okrem úpravy týkajúcej sa záruk pôvodu, ktorá bude účinná až od 1.1.2020.

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

:: **Ceny energií pre domácnosti v roku 2019 stúpnu**

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví na svojej webovej stránke informoval, že pre slovenské domácnosti sa od 1. januára 2019 zvýšia ceny energií.

Koncová cena elektriny sa zvýši priemerne o 5,66%. Malým bytom sa tak v roku 2019 zvýšia priemerné mesačné náklady približne o 0,70 EUR, pričom domácnosti s vyššou spotrebou zaznamenajú mesačne nárast asi o 2 eurá.

Cena plynu porastie priemerne o 5,67%, čo predstavuje pri odbere plynu na varenie a ohrev vody mesačné zvýšenie približne o 0,90 EUR.

Cena za dodávku tepla domácnostiam sa zvýši priemerne o 4,70%, čo znamená, že náklady domácností tak budú v roku 2019 mesačne vyššie v priemere o 1,85 EUR.

Vodné a stočné sa zvýši priemerne o 1,70%, čo pre priemernú 3-člennú rodinu znamená mesačný nárast výdavkov asi o 0,30 EUR.

Celý oznam ÚRSO si môžete prečítať [TU](#).

::Projekt Zelená domácnostiam rozdala na inštaláciu zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie 513 255 EUR

Slovenské domácnosti si do konca novembra 2018 mohli uplatniť dotáciu na kúpu a inštaláciu malého OZE. Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIE) upozornila, že do konca novembra museli byť dokončené všetky podporené inštalácie. Aktuálne prebieha montáž, prípadne sa finalizujú žiadosti o preplatenie k viac ako 1 200 poukážkam.

SIEA však pripravuje aj pokračovanie projektu Zelená domácnostiam tak, aby mohli byť poukážky vydávané od roku 2019. Ak bude zámer projektu schválený, **do roku 2023 by mohlo byť podporených ďalších 25 tisíc inštalácií v domácnostiach v celkovej hodnote 48 miliónov eur.**

Viac sa dočítate [TU](#).

Pavol Poláček
advokát a partner
POLÁČEK & PARTNERS s. r. o.

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu energetickej legislatívy nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahrádzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. a nezodpovedajú za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu energetickej legislatívy. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi,

odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.